

TRANÅS KOMMUN
Barnomsorg-Grundskola
Norrskolan

Förskoleklass - Grundskola - Fritidshem

HT 2012 Rektor Ann Andersson

Plan likabehandling mot diskriminering och kränkande behandling

Bakgrund

Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling regleras i skollagen 6 kap. 6-8§. och diskrimineringslagen . Skolverket har gett ut Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skolverkets utvärdering, publicerad våren 2011, visar att det finns framgångsfaktorer i arbetet med att minska mobbning. Exempel på detta är ett systematiskt arbete med såväl förebyggande som åtgärdande insatser. Det framgår också att arbetet skall bygga på ”hela skolan insats” och involvera både elever och personal. En ”hela skolan insats” innebär för Norrskolans del alla inom de fyra verksamheterna förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Detta leder till en delaktighet och ett synliggörande av hur man beter sig mot varandra.

Ett framgångsrikt arbete bygger också på ett nära och förtroendefullt samarbete med föräldrarna.

Norrskolan vill med denna plan markera nolltolerans mot kränkande behandling. Vi vill skapa ett tillåtande klimat med personal som sätter tydliga gränser.

Beskrivning av skolan - organisation

Norrskolan är en skola för elever mellan 6-12 år dvs Förskoleklass tom åk 5, grundsärskola och fritidshem. Elevantalet ligger runt 300 elever. Av dessa har ca 180 elever fritidshemsplats.

Förskoleklass och grundskola och till viss del fritidshemmet är organiserade efter en ”teamtanke”. Ett team är de pedagoger som arbetar med eleverna i en årskurs. Dessutom finns en arbetslagsindelning F-1, 2-3 och 4-5. På fritidshemmet F-1 och 2-5.

Skolledningen består av en rektor.

På skolan finns:

- ledningsgrupp --- lagledare i arbetslagen + rektor
- skolutvecklingsgrupp --- en representant från varje team + specialpedagoger, sva-ansvarig samt rektor.
- trygghetsgrupp --- representanter från skola och fritidshem – träffar rektor regelbundet för avstämning
- elevhälsoteam --- kurator, psykolog, skolsköterska, specialpedagoger samt rektor.

Det är olika personer som arbetar i de olika grupperna. Tanken är att så många som möjligt skall vara engagerade.

Inledning

Trygghet, arbetsglädje och studiero är grunden för elevers utveckling och lärande. Alla elever skall med tillförsikt och förväntan kunna gå till Norrskolan. Alla föräldrar/vårdnadshavare skall känna trygghet när de lämnar sina barn till Norrskolan.

Vision

På Norrskolan uppmuntrar vi elevernas nyfikenhet och lust att lära.

Det skapar **Arbetsglädje** och ger **kunskaper** för livet.

Här blir man accepterad för den man är, vilket ger **trygghet**.

Vi trivs och utvecklas tillsammans i en positiv miljö.

Tillsammans lägger vi en grund för framtiden.

Norrskolans ordningsregler

På Norrskolan:

- visar vi hänsyn mot varandra
- hälsar vi på varandra samt använder ett trevligt språk utan svordomar eller kränkande ord.
- har vi studiero samt trevligt och lugnt i matsalen
- är vi rädda om vår skola, skolans material och även cyklarna vid cykelställen
- är vi rädda om oss själva och varandra
- leker vi aldrig kränkande lekar
- följer vi regler som finns för spel och lekar
- lämnar vi in våra mobiltelefoner och hämtar dem när vi går hem.
Detta gäller både i skolan och på fritidshemmet.
- får man kasta snöboll endast på fotbollsplanen
- går vi utanför skolgården endast då vi har tillåtelse av en vuxen
- har personalen rätt att beslagta föremål som är farliga och/eller stör undervisningen

De sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- ålder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck

Vad omfattar kränkande behandling?

Diskriminering

Trakasserier

Mobbning/trobbning

Rasism

Främlingsfientlighet

Homofobi

Sexism

Annan kränkande behandling

Diskriminering

Är ett mer övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där instruktioner och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker en elevs/personals värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön eller som är av sexuell natur. Trakasserier är

alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot elever, mellan elever, mellan elev-vuxen eller mellan vuxna.

Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Mobbning är trakasserier under längre tid.

Trobbning

Ett begrepp som inte anses lika allvarligt som mobbning. De kan lätt förväxlas, men är två skilda företeelser. Trobbning är en benämning av enstaka fall av oönskat beteende såsom knuffar, slag, sparkar men även fula ord, svordomar och förolämpningar.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet

Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en negativ syn på homo-bisexualitet och homo-eller bisexuella personer.

Sexism

Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.”

(Citerat ur Skolverkets allmänna råd och kommentarer, 2006, *För arbetet med att främja likabehandling*, s. 11-12.)

Kartlägga

Trivselenkät

I slutet av varje termin genomförs en enkät med samtliga elever inom förskoleklass, grundskola och grundsärskolan. Gällande fritidshemmet genomförs en enkät under vecka 44. Denna följs upp i maj året därpå.

Enkätens syfte är att få en bild av hur eleven uppfattar sin arbetsmiljö/fritidshemsmiljö.

Ansvarig för enkätarbetet inom skolan är Kerstin Andersson. Ansvariga för enkätarbetet inom fritidshemmet är lagledarna.

Enkätresultaten analyseras av antimobbningsteamet och överlämnas sedan till elevernas mentor, skolans resp. fritidshemmets team för djupare analys. Utifrån analysen planlägger mentor/ team / antimobbningsgrupp uppföljande insatser.

Mottagning nyanlända elever

På Norrskolan finns särskild plan för mottagande av nyanlända elever. Vid kartläggningen får vi en bild av de behov som finns gällande förebyggande insatser.

Främja och förebygga

Visionen

Vår vision (se ovan) anger inriktningen på vårt arbete. Trygghet och studiero skall prägla skolmiljön (skollagen 5 kap. 3§)

Att förebygga

Planen mot diskriminering och kränkande behandling skall vara ett aktivt dokument. Den aktualiseras inför varje läsårsstart i såväl elev- som personalgrupp. Rektor ansvarar för detta.

Skolan är en mötesplats för elever med olika åldrar och kön från skiftande miljöer och kulturer. Vi har ett demokratiskt förhållningssätt där varje människa har rätt att bli bemött med respekt för sina egna åsikter och erfarenheter. Barnets/elevens bästa skall alltid vara utgångspunkten. (skollagen 1 kap. 10§)

Dokumentation sker fortlöpande och är ett viktigt underlag för vidare arbete.

Vi arbetar för en god stämning på arbetsplatsen och alla som arbetar på Norrskolan skall:

- respektera allas lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet.
- ta avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor.
- passa alla tider och meddela ev frånvaro
- vara rädda om vår gemensamma miljö
- följa de ordningsregler som finns
- följa de lagar och regler som finns i samhället

Värdegrundsarbete

All personal pratar med eleverna om rätt och fel samt människors lika värde. En viktig del i detta är att som personal vara en god förebild.

Huvuddelen av personalen har gått kompetensutveckling inom kommunikationsmetoden Komet. Kompetensutvecklingsinsatsen har sträckt sig över tre år. Vi arbetar med gränssättning kopplat till styrkor och vi uppmärksammar det positiva och försöker släcka ut negativt beteende.

Ett aktivt värdegrundsarbete i vardagen kräver personal som vid varje tillfälle står upp för vår gemensamma värdegrund där alla människors lika värde står i centrum.

I förskoleklass, skola och på fritidshemmet arbetar vi aktivt med värdegrundsarbete. En del av värdegrundsarbetet sker i olika grupperingar vid arbetspass i dans, rytmik, drama och uteaktiviteter.

Andra exempel på aktiviteter är när elever får öva sig i samarbete, turtagning och att ta hänsyn till varandra.

Klassråd/elevråd (skollagen 4 kap. 10§ och 11§)

Klassråden är också remissinstans för frågor som kommer upp i elevrådet. Det kan gälla frågor från elever i andra klasser, från rektor eller annan person. Elevrådet är remissinstans för övergripande frågor som tex revidering av likabehandlingsplanen.

Skolans elevråd består av en elev/klass. F-klasserna deltar ej. År 1 börjar delta på vårterminen. Elevrådet träffas 3-4 ggr per termin. Ansvarig för elevrådsarbetet är Birgitta Söderhjelm och Jerry Strömvall.

Elevinflytande (4 kap. 9§)

På Norrskolan finns klassråd/elevråd --- se ovan. Dessutom arbetar vi aktivt för att eleverna skall känna delaktighet och inflytande. Som exempel kan nämnas arbetet med ”Nallen” i F-klass, vissa lektioner i Idh där eleverna ansvarar för lektionen. På fritidshemmet får eleverna vara med och bestämma hela, eller delar av, de aktiviteter som skall erbjudas. Inom skolans olika arbetsområden sker introduktion – arbete och avslut - utvärdering i dialog med eleverna. Personalen på Norrskolan tränar medvetet eleverna i att kunna samarbeta med andra. Som ett led i detta kan man välja aktivitet men inte samarbetspartners. Val till elevråd sker genom sluten omröstning.

Faddersystem

Vi har ett faddersystem där äldre elever är faddrar för yngre.

Ordningsregler (ordningsregler skall finnas skollagen 5 kap. 5§)

Norrskolans ordningsregler är utformade efter initiativ från elevrådet. Elevråd och BU-råd är remissinstans vid revidering av reglerna. Rektor aktualiserar ordningsreglerna vid varje läsårsstart. Mentorerna aktualiserar dem kontinuerligt under läsåret.

Rastvaktsystem (rastvärdsystem)

På Norrskolan finns vuxna ute varje dag from 07:30. Det är fritidshemmets personal som bemannar vid denna tid. Elevassistenter möter också upp vid behov. Varje arbetslag inom skolan ansvarar för att ett rastvaktsschema för övriga raster utarbetas. De olika arbetslagen har till viss del olika raster och lunchraster. Vuxna finns med vid lunch samt ute vid rasterna. De vuxna bemannar särskilt de områden som eleverna skattat som otrygga i trivselenkäten. På fritidshemmet finns vuxna med eleverna hela tiden såväl inne som ute.

Norrskolans BU-råd (skollagen 4 kap. 13§)

Ett samverkansorgan mellan elever, föräldrar, personal, politiker och rektor.

Incidentrapport

Incidenter rapporteras och analyseras av skyddsombud, elevhälsoteam, trygghetsteam och BU-råd. Rapporteras till BU-nämnden.

Samverkan med och information till föräldrar

Planen mot diskriminering och kränkande behandling presenteras vid höstens föräldramöten. Ansvarig för detta är rektor. Vid revidering av planen skall Norrskolans BU-råd vara en remissinstans. Ansvarig för detta är rektor.

Trygghetsteam

Vuxna inom skola och fritidshem bildar Norrskolans trygghetsteam. Trygghetsteamet träffar rektor regelbundet och vid dessa tillfällen får rektor en bild av läget.

Elevhälsoteam - EHT (skollagen 2 kap. 25§)

Norrskolans elevhälsoteam består av två specialpedagoger, skolsköterska, skolpsykolog, kurator och rektor.

Till teamet knyts relevant personal för det ärende som behandlas. EHT har möte varannan vecka.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling för personal sker vid såväl arbetsplatsträffar som externa kurser. Vid behov kan extern utbildare kallas in, för kompetensutveckling eller direkt insats. Vi kan behöva personal som har en djupare kompetens t.ex inom så spridda områden som digital utveckling eller kulturskillnader.

Exempel på detta kan vara utbildning för föräldrar, elever och personal gällande den digitala utvecklingen. Ett annat exempel kan vara utbildning för att möta elever från andra kulturer t.ex från Somalia.

Avgifter för aktiviteter

Av skollagens 10 kap. 10 och 11§ framgår att utbildningen i grundskolan skall vara kostnadsfri för eleverna. Under ett läsår får dock, i enstaka fall, förekomma kostnader som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter skall vara öppna för alla elever.

På Norrskolan görs samtliga studiebesök och utflykter på skoltid/fritidshemstid. Arbetsdagen kan förlängas något under en sådan aktivitet.

Studiebesöken och/eller studieresor är en del av det pedagogiska arbetet, och skall vara till hjälp för eleverna att nå kursplanernas mål.

Avgifter skall ej tas ut och skollunch beställs genom centralköket.

Friluftsdagar kan i vissa fall undantas från avgiftsförbudet.

Studieresor/studiebesök beslutade på Norrskolan

F-klassen Bondgården

År 3 Kommunresa

År 4 Vadstena

Fritidshemmet: Madavecka eller Madaveckor

Förutom ovanstående resor måste viss annan undervisning förläggas utanför skolan. Detta gäller aktiviteter på Rås, bad, skridskoåkning, teater, konsert mm

Vid dessa tillfällen tar vi hänsyn till väder, vind och ekonomi då vi bestämmer fortskaffningsmedel. Är det lämpligt/möjligt så promenerar vi, i syfte att ta tillvara möjligheten till rörelse.

Deltagarförteckning lämnas vid expeditionen vid resor.

Rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda kränkning

1. All personal är skyldig att:
 - medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
 - i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor.
 - aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och
 - visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.
2. All personal är skyldig att uppmärksamma och direkt ingripa vid kränkande behandling. Alla har ett ansvar att rapportera till ansvarig lärare även små tendenser till våld eller trakasserier. Det är inte fråga om skvaller utan en skyldighet för var och en. För att kartlägga kan personal jobba med observationer och korta samtal i klassen för att förhöra sig om "läget".

Om inte detta ger resultat måste personalen gå vidare för att försäkra sig om att kränkningen upphör. Insatser som kan bli aktuella är information till antimobbningsteamet, elevhälsoteamet. (Vi arbetar efter vår antimobbningsplan)

3. Trivselenkäterna analyseras och följs upp utifrån resultat och behov. Ansvariga är mentorer, team och ytterst rektor.
4. Vi har vuxna på skolgården från 07:30 varje dag, samt vid alla raster inkl lunchraster. Vi har också, vid behov, vuxna med i omklädningsrum, i korridorer och vid bussresor till slöjd och musik.
5. Skolans ordningsregler aktualiseras av rektor inför varje läsårsstart. Personalen aktualiserar reglerna kontinuerligt i det pedagogiska arbetet med eleverna.
6. Om personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av ett barn/elev eller personal skall rektor eller någon annan med motsvarande ledningsfunktion ansvara för utredningen.

Åtgärda - Så behandlas kränkningar

När kränkningar upptäcks eller misstankar finns att de förekommer, går uppdraget att kartlägga och föreslå insatser till trygghetsteamet. I detta arbete kan även elevhälsoteamet kopplas in.

Erforderlig information skall lämnas till mentorerna, teamet, arbetslaget, rektor, föräldrar/vårdnadshavare och övriga berörda.

Alla samtal dokumenteras skriftligt.

Åtgärdsprogram vid kränkande behandling

1. Samtal med den som blivit utsatt för kränkningen.(Samla information)
2. Enskilt samtal med den eller de som misstänks för kränkningen.(Alltid en i taget)
3. Föräldrar kontaktas när personalen har en bild av vad som skett. Ge den/de som utfört kränkningen en möjlighet att först själva berätta hemma.
4. Samtalen upprepas. Samtal om hur både den som blivit utsatt för kränkningen samt de som kränkt kan hjälpas.
5. Uppföljning efter ett par veckor.
6. Återkoppling
7. Ytterligare föräldrakontakt om inte mobbning upphör samt vid klar misshandel.

Aktivitetsplan för Norrskolan – skola och fritidshem inför hösten 2012

Inför hösten 2012 skall vi ha:

F-1

- Vuxna som alltid finns till hand både inne och ute
- Vuxna med i kapprummen vid av- och påklädning.
- Vuxna som håller extra uppsikt vid tegelhuset och vid trappan.

Åk 2

- Vuxna med i kapprummen vid av- och påklädning.
- Kontinuerligt arbete med värdegrunds-trivselsfrågor

Åk 3

- En vuxen med i omklädningsrummen
- Ett intensifierat arbete mot förekomsten av kränkande språkbruk

Åk 4-5

- Vuxna som arbetar enligt ”Komettänket”.
- Kurator som hjälp vid arbete med vissa värdegrundsfrågor
- Kontinuerligt arbete med värdegrunds-trivselsfrågor
- Ett fördjupat arbete med hållbara strategier vid konflikthantering.

Övergripande

- Vuxna ute såväl under morgontid som under raster. De vuxna skall cirkulera och vid behov finnas nära vissa elever, eller på speciella platser. Fotbollsplanen, klätterställningen, cykelställen samt ”stora skogen” upplevs ibland som otrygga platser.
- Vuxna med ute i korridorer/kapprum vid raster – vid skolans slut – i matsalen och vid mellanmål.
- Personal som styr över placering i matsalen både vid lunch och mellanmål i de grupper det är nödvändigt.
- Klara och förankrade regler vid lek och spel
- Elever som får öva sig på att få ett reellt inflytande över sitt arbete. Detta gäller både skola och fritidshem.
- Vuxna som knackar på till omklädningsrummen innan de går in.
- Ett aktivt informationsarbete angående vars och ens ansvar när det gäller att hålla toaletterna fräscha.
- Elever som lämnat sin mobil till lärarna på morgon och återfår densamma vid skoldagens slut.
- Ett kontinuerligt värdegrundsarbete grundat på Komettanken. Vi skall uppmärksamma positivt beteende och ge mindre uppmärksamhet åt det negativa.
- Ett arbete med fokus på förändring av elevernas språkbruk
- Ett arbete med elever angående etik på nätet. På detta tema anordnas också föräldramöte för åk 4-5.

Utvärdering

Utvärdering och revidering av aktivitetsplan sker vid terminens slut.